

De Staat van het Boek 2017: Plenair debat

Sprekers: Wilfried Vandaele (N-VA), Caroline Bastiaens (CD&V), Yamila Idrissi (sp.a), Bart Caron (Groen) en Jean-Jacques De Gucht (Open Vld). Moderator: Joris Vergeyle

Verslag: Margot Vervliet

Actieplan Leesbevordering

Joris Vergeyle peilde naar de mening van de parlementsleden over het Actieplan Leesbevordering. Yamila Idrissi gaf aan dat ze leesbevordering “prioriteit nummer één” vindt. Ze stelde wel dat het moeilijk is om concrete maatregelen te treffen als er geen financiële ‘impulsen’ zijn. Jean-Jacques De Gucht stelde dat naast de uitbreiding van Boekstart naar heel Vlaanderen en Brussel, er ook bedragen vrijkomen. De Gucht is van mening dat er relatief veel geld wordt vrijgemaakt in een context van besparingen.

Bart Caron noemde het actieplan een mooie vrucht van samenwerking. Hij zei dat er in Vlaanderen geen slechte leescultuur is maar dat leesbevordering sowieso een eeuwigdurende opdracht is. Ook Caroline Bastiaens drukte zich positief uit over het actieplan. Ze vindt vooral de aandacht voor meer leesplezier binnen basiseducatie erg belangrijk.

Afslanking provincies

Vervolgens werden de sprekers gevraagd naar wat ze van de ‘verhuizing’ van provinciale bevoegdheden vinden, waardoor o.a. de Herman de Coninckprijs van ‘niveau’ verhuist. Volgens Wilfried Vandaele moet men nu vooral vertrouwen geven aan de gemeenten en hen blijven monitoren en ondersteunen. Vandaele gaf ook aan dat de vermindering van provinciale middelen geen ramp is. Hij uitte zijn verbazing dat er nog zoveel boeken gelezen worden in tijden van digitalisering.

Idrissi stelde dat het jammer is dat deze provinciale middelen niet geormerkt zijn geweest. Momenteel is er geen zichtbaarheid op welke middelen voorheen beschikbaar waren. Het was beter geweest als deze middelen veilig gesteld waren geweest want naast vertrouwen aan de gemeenten geven, moet er ook “boter bij de vis” zijn.

Leesplezier in de eindtermen van het onderwijs

De moderator peilde naar de mening van de sprekers om leesplezier in de eindtermen van het onderwijs te plaatsen. Bastiaens is van mening dat leesbevordering en leesplezier met elkaar gepaard gaan: “kunnen lezen en plezier hebben in lezen gaan samen en sluiten elkaar niet uit”. Toch is het niet zo dat, omdat je het oplegt, het zal gebeuren. Ze ziet meer heil in het goede voorbeeld geven als leerkracht dan in concrete doelstellingen opleggen.

Idrissi beschreef hoe ze zelf opgevoed is in een buitenwijk in Mechelen in een gezin waar er geen boeken aanwezig waren. Ze had het geluk omringd te zijn door enthousiaste leerkrachten die haar boeken hebben aanbevolen. Idrissi is van mening dat door verankering in de eindtermen, men zekerheid biedt en scholen en leerkrachten nog alerter maakt over het belang van leesbevordering.

Criteria voor basisdienstverlening bij bibliotheken

De moderator vroeg zich luidop af hoe men best de kwaliteit voor bibliotheken kon verzekeren en hoe de Vlaamse overheid dit moet ondersteunen. Bastiaens stelde dat elke bibliotheek anders is. Ze vindt een divers en breed aanbod erg belangrijk in de bibliotheken. Daarnaast gelooft ze ook in de kracht van literaire festivals en andere literaire activiteiten. De Gucht pleitte voor een modernere kijk op de bibliotheek en stelde voor om een digitale service te voorzien waarmee men de boeken ter plaatse kan laten leveren.

Vandaele zei dat veel afhangt van de omvang van de plaats waar de bibliotheek staat. Er is nood aan duidelijkheid over wie wat doet. Vandaele stelde dat de gemeenten nu zowel meer verantwoordelijkheid als meer subsidies krijgen, en men het uiteraard niet aangenaam vindt dat ze opgelegd krijgen wat ze met het geld moeten doen. Caron reageerde hierop en zei dat men de bibliotheeksector moet laten evolueren omdat innovatie nodig is. Het feit dat de werking nu overgedragen is aan de gemeenten vindt hij niet negatief. Hij stelde wel dat de Vlaamse overheid de bovenlokale samenwerkingen zou moeten aanmoedigen want daar falen ze momenteel in.

Idrissi verwees naar de sessie over ‘Bibliotheken in een veranderende context’, die plaats had tijdens de studiedag. In de sessie werd o.a. een anekdote verteld over de Bibliotheek van Moerbeke-Waas, die een goede ontmoetingsplek is, maar nooit zonder de ondersteuning van Locus zo een goede werking had kunnen uitbouwen.

Glas halfvol of halfleeg?

De moderator vroeg de sprekers of zij vinden dat het glas in het boekenvak halfvol of halfleeg is. Alle sprekers antwoordden hierop ‘halfvol’. Bastiaens merkte ten slotte op dat het woord ‘netwerken’ bijzonder veel voorkomt in het actieplan. Netwerken staat voor samenwerkingen aangaan. Ze zei dat er mooie opportuniteiten zijn maar dat het nu waargemaakt moet worden. Ze richtte zich met een blik naar haar collega’s: “we moeten samen aan dezelfde kar trekken”.